

PRITARTA
Mokytojų tarybos posėdžio
2019 m. vasario 5 d.
protokolo Nr. 1 nutarimu

PATVIRTINTA
Vilniaus Žygimanto Augusto pagrindinės mokyklos
direktorius 2019 m. vasario 7 d.
įsakymu Nr. V-11

VILNIAUS ŽYGIMANTO AUGUSTO PAGRINDINĖS MOKYKLOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Žygimanto Augusto pagrindinės mokyklos (toliau – Mokyklos) bendruomenės etikos kodekse (toliau – MBEK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visa mokyklos bendruomenė.

2. MBEK paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei suprasti etiško elgesio normas, užkirsti kelią neetiškam elgesiui ir padėti spręsti problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.

3. MBEK papildo mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, aptarnaujančio personalo darbuotojų, mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose, reglamentuoja dalykinio elgesio nuostatas ir elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir vidaus tvarkos dokumentai.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Bendruomenės etika – pagarba, teisingumu, žmogaus teisių pripažinimu, atsakomybe, sąžiningumu, atida ir solidarumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų PEK dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – priimtas netinkamas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS

BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. MBEK paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išvengti neetiško elgesio apraiškų, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį.

5. Nustatant Mokyklos bendruomenės tarnybinio, profesinio bei visuomeninio elgesio taisykles siekti, kad atskiro mokytojo, švietimo pagalbos specialisto, aptarnaujančio personalo darbuotojo, mokinio veikla keltų asmens bei mokyklos garbę, būtų naudinga visuomenei ir valstybei.

6. Apsaugoti mokytojus, švietimo pagalbos specialistus, aptarnaujančio personalo darbuotojus, mokinius nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei Mokyklos bendruomenės autoritetui.

7. Užtikrinti, kad visų Mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais: pagarbos, teisingumo, žmogaus teisių pripažinimo, atsakomybės, sąžiningumo bei atidos ir solidarumo.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS KODEKSO PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

8. Bendruomenės narių santykiuose svarbūs tolerantiškumas, draugiškumas, geranoriškumas, konfidencialumas.

9. Mokyklos bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti Mokyklos siekius, garbingai atstovauti Mokyklai, etiškai elgtis tiek Mokykloje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu.

11. Vadovaujasi skirtingų lyčių lygybės principu, yra tolerantiški kitokiai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

12. Konfliktinėse situacijose elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyvaus sprendimo.

13. Kiekvienas bendruomenės narys jaučiasi atsakingas už sklandų Mokyklos darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto.

14. Gerbia bei puoselėja esamas ir kuria naujas bendruomenės tradicijas.

V SKYRIUS

PAGRINDINĖS ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

15. Mokyklos administracija užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus.

16. Teikia reikiamą informaciją (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius, veiklos tikslus, jų įgyvendinimo eigą ir kt.) pavaldiems darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams.

17. Teisingai, tolygiai paskirsto darbo krūvį ar atskiras užduotis pavaldiniams.

18. Skatina darbuotojų iniciatyvumą ir profesinį tobulėjimą.

19. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ir mokinių pasiūlymus, prašymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.

20. Nesinaudoja asmeniniais tikslais Mokyklos nuosavybe ar materialiniais bei finansiniais resursais.

21. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus, rodo pavyzdį bendruomenės nariams ir skatina etiškai elgtis.

VI SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKYTOJŲ, ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTŲ ETIKOS NUOSTATOS

22. Puoselėja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis.

23. Objektyviai, remdamiesi pagrįstais kriterijais, vertina kolegų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiskai pataria ir padeda vieni kitiems.

24. Kiekvienas darbuotojas yra lygiavertis, darbe nedemonstruoja pranašumo prieš kitus.

25. Objektyviai ir teisingai vertina mokinių žinias, įgūdžius, elgesį. Iškilus neaiškumų, savo sprendimą mokiniui paaiškina individualiai. Pastabas reiškia taktiškai.

26. Supranta, jog akademinę etiką pažeidžia:

26.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

26.2. mokytojo, švietimo pagalbos specialisto nepagarbus atsiliepimas apie kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

26.3. paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Mokyklą;

26.4. toleruojamas akademinis nesąžiningumas.

27. Supranta, jog akademinėi laisvei prieštarauja:

27.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

27.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

27.3. mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;

27.4. asmeninio pobūdžio informacijos iš mokytojų, mokinių grupių diskusijų naudojimas kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

28. Tausoja ir atsakingai naudoja mokyklos turtą, mokymo priemones, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų lėšas įgyvendindami įstaigos tikslus, uždavinius ir vykdydami prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

28.1. mokyklos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

28.2. piktnaudžiavimas mokyklos ištekliais vykdant projektus;

28.3. mokyklos nuosavybės niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

VII SKYRIUS PAGRINDINĖS MOKINIŲ ETIKOS NUOSTATOS

29. Laikosi mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintų Mokinių elgesio taisyklių.

30. Išlaiko akademinę rimtį pamokų metu, o pertraukų metu elgiasi kultūringai, mandagiai, saugiai.

31. Tarpusavio santykius grindžia kolegialumo, draugiškumo, sąžiningumo, tolerancijos ir solidarumo principais, orientuotais į mokymo proceso kokybę ir akademinės atmosferos užtikrinimą.

32. Neaptarinėja konfidencialios informacijos apie kitus mokinius, mokyklos bendruomenės narius.

33. Atsiskaitydami pateikia tik savo darbą, nesinaudoja kitų mokinių darbais arba jų rezultatais, jų neklastoja.

34. Nesuteikia pagalbos kitiems asmenims, atliekantiems nesąžiningą akademinį veiksmą: plagijuojantiems, sukčiaujantiems arba padirbinėjantiems.

35. Mokyklos mokomąją ir kompiuterinę įrangą, bibliotekos, Mokyklos materialinius išteklius naudoja atsakingai ir pagal paskirtį.

36. Bendraudami su kitais mokiniais, įsipareigoja:

36.1. gerbti kitų mokinių nuomonę, pastabas reikšti korektiškai;

36.2. tolerantiškai vertinti kitų mokinių asmenines savybes.

VIII SKYRIUS APTARNAUJANČIO PERSONALO DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

37. Supranta, kad darbo etiką pažeidžia:

37.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, mokytojais, švietimo pagalbos specialistais, mokiniais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais);

37.2. dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos;

37.3. nepagarbus atsiliepimas apie kolegos darbą ar asmenines savybes;

37.4. viešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Mokyklą;

37.5. pasinaudojimas pareigomis, siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, savivaliavimas.

38. Tausoja ir atsakingai naudoja mokyklos turtą, materialinius išteklius, įgyvendindami įstaigos tikslus, uždavinius ir vykdydami prisiimtus įsipareigojimus.

IX SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) ETIKOS NUOSTATOS

39. Aktyviai palaiko Mokyklos siekius, garbingai atsiliepia, etiškai bei mandagiai elgiasi Mokykloje, joje vykstančiuose renginiuose.

40. Nešališkai ir be asmeninio išankstinio nusistatymo vertina Mokyklos veiklą, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, aptarnaujančio personalo kompetencijas, administracijos darbą.

41. Nepakenkia Mokyklos reputacijai ir bendriesiems interesams vykdydami bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisideda prie Mokyklos keliamų tikslų įgyvendinimo.

42. Tolerantiškai priima nuomones ir įsitikinimus, pagarbiai elgiasi su Mokyklos bendruomenės nariais ir kitais asmenimis.

43. Klasės tėvų (globėjų, rūpintojų) kolektyve skatina palankią santykių atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižia, neapkalbinėja, neįžeidinėja, nedemonstruoja neigiamų emocijų.

44. Objektiviai vertina Mokyklos bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(-si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.

X SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

45. Būtina MBEK priėmimo sąlyga – viešas pritarimas projektui.

46. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti MBEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

47. Etikos kodekso priežiūrą atlieka Mokyklos bendruomenės narių elgesio ir etikos kodekso priežiūros komisija (toliau tekste – Komisija). Komisijos 3-5 narius 3 metams tvirtina Mokyklos direktorius. Komisija sudaroma iš 1-3 pedagoginių darbuotojų atstovų, 1 aptarnaujančio personalo atstovo ir 1 tėvų atstovo. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip 2 kadencijas iš eilės.

48. Komisija dirba vadovaudamasi MBEK, kurį tvirtina Mokyklos direktorius. Komisija turi teisę į posėdžius kviesti su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

49. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.

50. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas (Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).

51. Prašymas komisijai pateikiamas per 5 darbo dienas nuo etikos normų pažeidimo/įvykio.

52. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

53. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.

54. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia paaiškinimą raštu per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

55. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.

56. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

57. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 3 Komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, Komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.

58. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.

59. MBEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atveju, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio MBEK nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

60. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones:

60.1. moralinio poveikio priemonės (pvz., pokalbis, žodinė pastaba);

60.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

60.3. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes, vadovaujantis DK 58 str. 2 dalimi.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61. Kiekvienas Mokyklos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šio MBEK normomis ir puoselėti etišką elgesį.

62. MBEK normų pažeidimas laikomas Darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.

63. Mokyklos bendruomenės narių priimtas MBEK skelbiamas viešai mokyklos internetiniame puslapyje.
